

Werk

Label: Article

Jahr: 1873

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?31311028X_0002|log29

Kontakt/Contact

Digizeitschriften e.V.
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

Označíme-li přímku $\frac{Q_3}{l_3} - \frac{Q_2}{l_2} = 0 = S_1$ a podobně ostatní dvě cyklickou záměnou, a přihlížíme-li k rovnici (2) obdržíme

$$\begin{aligned}\frac{l_3}{l_2} &= \frac{\sin(Q_3 S_1)}{\sin(Q_2 S_1)}, \\ \frac{l_1}{l_3} &= \frac{\sin(Q_1 S_2)}{\sin(Q_3 S_2)}, \\ \frac{l_2}{l_1} &= \frac{\sin(Q_2 S_3)}{\sin(Q_1 S_3)}.\end{aligned}$$

Součin těchto tří rovnic podává nám geometrickou podmínečnou rovnici pro involuci šesti přímek a sice

$$\lambda = \frac{\sin(Q_3 S_1) \sin(Q_2 S_2) \sin(Q_1 S_3)}{\sin(Q_2 S_1) \sin(Q_1 S_2) \sin(Q_3 S_3)}.$$

Jak již dříve obecně podotknuto, dá se tato rovnice též z rovnice (11) přímo vyvinouti, neb značí nám jednu a tutéž podmínku. Záměnou Q_1 s S_1 neb Q_2 s S_2 neb Q_3 s S_3 obdržíme tři nové rovnice pro tutéž podmínku. *)

(Dokončení).

Křivky cissoidalné.

(Podává K. Zahradník).

Dána budiž libovolná kuželosečka K a přímka P (obr. 10.); na kuželosečce volme libovolný bod o za vrchol svazku paprskového a za střed souřadnic. Q budiž paprsek tohoto svazku; i protíná nám kuželosečku K v jediném bodě $m_2(x_2, y_2)$, mimo vrchol o a přímku P v bodě $m_1(x_1, y_1)$. Naneseme-li tětivu $\overline{om_2}$ od bodu m_2 na paprsku Q směrem k o bude $\overline{om_2} = m_3 m_1$ čímž obdržíme bod $m_3(x_3, y_3)$. Každému paprsku Q přísluší určitý jediný bod m_3 a geometrické místo všech bodů m_3 uvedeným zákonem vytvořených jest křivka stupně třetího, již z obdoby vytvoření křivkou cissoidalnou jmenovati chceme.

* Porovnej Živa pg. 87.

Odečteme-li od rovnice $om_2 = m_3 m_1$ společnou délku om_1 obdržíme

$$\overline{om_3} = \overline{m_2 m_1} \quad (1)$$

základní to rovnici křivky cissoidální.

Promítneme-li délky $\overline{om_3}$ a $\overline{m_2 m_1}$ do os, obdržíme pomocí souřadnic bodů m_i dvě nové rovnice, které nám rovnici (1) úplně nahražují a sice

$$x_3 = x_1 - x_2 \quad (2)$$

$$y_3 = y_1 - y_2. \quad (3)$$

Souřadnice bodu m_2 a m_1 vypočteme jakožto průseky přímky Q s kuželosečkou K a přímkou P , jejichž rovnice

$$K \equiv ax^2 + bxy + cy^2 + dx + ey = 0$$

$$P \equiv mx + ny + p = 0$$

$$Q \equiv y - ux = 0$$

Řešením plyne:

$$(QP) = m_1 \begin{cases} x_1 = -\frac{p}{m + nu} \\ y_1 = -\frac{pu}{m + nu} \end{cases}$$

$$(QK) = m_2 \begin{cases} x_2 = -\frac{d + eu}{a + bu + cu^2} \\ y_2 = -\frac{(d + eu)u}{a + bu + cu^2} \end{cases}$$

Vložíme-li hodnoty tyto do rovnic (2) a (3) obdržíme

$$x_3 = -\frac{p}{m + nu} + \frac{d + eu}{a + bu + cu^2}$$

$$y_3 = -\left(\frac{p}{m + nu} + \frac{d + eu}{a + bu + cu^2}\right)u. \quad (5)$$

Místo x_3, y_3 jakožto souřadnic bodu proměnného můžeme psáti xy . Každé hodnotě za u přísluší určité x a y , tedy určitý bod m na cissoidě. Proměnnou u , pomocí níž můžeme souřadnice libovolného bodu m cissoidy jednoznačně určit, nazýváme parametrem bodu m . Rovnici v souřadnicích rovnoběžných obdržíme, vyloučíme-li z rovnic (4) a (5) proměnnou veličinu u .

Z (5) plyne $u = \frac{y}{x}$, což vložíme-li do rovnice (4) spůsobuje

$$(ax^2 + bxy + cy^2)(mx + ny + p) - (mx + ny)(dx + ey) = 0. \quad (6)$$